

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ  
„ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ”  
КАФЕДРА ПРАВОЗНАВСТВА

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ**  
**з навчальної дисципліни „МІЖНАРОДНЕ ПРАВО”**  
**для студентів напряму підготовки 6.030401 «Правознавство»,**  
**6.030401і «Правознавство»**

Розглянуто та схвалено  
на засіданні кафедри  
правознавства  
31 травня 2016 року  
протокол № 10  
Зав. кафедри  
\_\_\_\_\_ проф. Лаврик Г.В.

## **Модуль I. Загальна частина міжнародного права**

### **Тема 2 «Історія міжнародного права» Семінарське заняття 1 «Історія міжнародного права»**

#### **Питання для обговорення**

1. Міжнародне право стародавнього світу. Міжнародне право в міжнародних відносинах стародавнього світу.
2. Становлення міжнародного права в епоху Середньовіччя. Інститути міжнародного права Середньовіччя.
3. Вестфальський мир 1648 р., його значення для розвитку міжнародного права. Міжнародне право з 1648 до 1815 р. Віденський конгрес 1815 р.
4. Міжнародне право з 1815 р. до закінчення Першої світової війни.
5. Міжнародне право з 1919 р. до створення ООН. Друга світова війна і міжнародне право. Вашингтонська декларація.

### **Тема 3 «Суб'єкти міжнародного права. Визнання та правонаступництво у міжнародному праві»**

#### **Семінарське заняття 2 «Суб'єкти міжнародного права. Визнання та правонаступництво у міжнародному праві»**

#### **Питання для обговорення**

1. Основні права і обов'язки держав. Юрисдикція держави.
2. Імунітет держави.
3. Україна як суб'єкт міжнародного права і міжнародних правовідносин.
4. Міжнародна правосуб'єктність нації. Нації і народи, що виборюють свою незалежність, особливості їхньої міжнародної правосуб'єктності. Способи здійснення права на самовизначення.
5. Правосуб'єктність сучасних міжнародних організацій. Види міжнародних організацій.

### **Тема 4 «Визнання та правонаступництво»**

#### **Семінарське заняття 3 «Визнання та правонаступництво»**

#### **Питання для обговорення**

1. Види і форми визнання. Правові наслідки визнання у міжнародному праві. Теорії визнання держав.
2. Правовий статус правопередника у міжнародному праві.
3. Особливості правового регулювання інституту правонаступництва в результаті військових конфліктів та територіальних змін.
4. Права та обов'язки правонаступника. Міжнародно-правові засоби, що регулюють правовідносини за участю правонаступника.

### **Тема 5 «Принципи міжнародного права»**

#### **Семінарське заняття 4 «Принципи міжнародного права»**

#### **Питання для обговорення**

1. Загальна характеристика поняття «принципи права».

2. Функції, природа та ознаки основних принципів міжнародного права. Класифікація основних принципів міжнародного права. Юридичний зміст та сфера застосування основних принципів міжнародного права.
3. Співвідношення основних принципів системи, принципів галузі та інституту, універсальних, регіональних і партикулярних принципів.

### **Тема 6 «Міжнародно-правове регулювання»**

#### **Семінарське заняття 5 «Міжнародно-правове регулювання»**

##### Питання для обговорення

1. Сутність і принципи міжнародного правотворчого процесу. Кодифікація і подальший розвиток міжнародного права.
2. Норми міжнародного права, їхні сутність, зміст та призначення. Класифікація норм міжнародного права. Кодифікація норм міжнародного права та їх прогресивний розвиток.
3. Імплементация норм міжнародного права. Трансформація норм міжнародного права. Апроксимація норм права ЄС. Уніфікація положень сучасного міжнародного права.

### **Тема 8 «Територія і міжнародне право»**

#### **Семінарське заняття 6 «Територія і міжнародне право»**

##### Питання для обговорення

1. Міжнародно-правовий режим водних об'єктів. Міжнародні ріки. Режим судноплавства по Дунаю. Міжнародні канали.
2. Без'ядерні зони.
3. Договір про Антарктику. Договір Тлателолко. Договір Раротонга. Договір Пеліндаба.
4. Міжнародно-правовий режим Антарктики.
5. Правовий статус Арктики. Секторний поділ арктичних територій. Концепція інтернаціоналізації Арктики. Арктична Рада: мета створення і членство.
6. Поняття і види територіальних спорів.

## **Модуль II. Особлива частина міжнародного права**

### **Тема 9 «Право міжнародних договорів»**

#### **Семінарське заняття 7 «Право міжнародних договорів»**

##### Питання для обговорення

1. Стадії укладання міжнародних договорів.
2. Форма й структура договору. Мова договору. Тлумачення міжнародного договору і види тлумачення.
3. Дія міжнародного договору. Умови чинності договору, визнання договору недійсним. Перегляд договору.
4. Припинення й призупинення дії договору. Підстави припинення дії договору.
5. Функції й повноваження депозитарію. Реєстрація та публікування договору.

### **Тема 10 «Право зовнішніх зносин»**

#### **Семінарське заняття 8 «Право зовнішніх зносин»**

## Питання для обговорення

1. Система органів зовнішніх зносин, загальна характеристика: глава держави, парламент, уряд, відомство зовнішніх справ, інші відомства, суд.
2. Види дипломатичних представництв. Функції дипломатичних представництв. Торгові представництва.
3. Дипломатичне право спеціальних місій і міжнародних організацій. Привілеї та імунітети міжнародних організацій та їх персоналу. Привілеї та імунітети представників держав при міжнародних організаціях.
4. Призначення консула та припинення його повноважень. Привілеї та імунітети консульських представництв та їх персоналу.

## **Тема 11 «Право міжнародних організацій»**

### **Семінарське заняття 9 «Право міжнародних організацій»**

## Питання для обговорення

1. Регіональні міжнародні організації: створення, цілі, керівні органи.
2. Рада Європи. Організація з безпеки і співробітництва в Європі (ОБСЄ). Союз незалежних держав (СНД).
3. Ліга Арабських держав (ЛАД). Організація американських держав (ОАД). Організація Африканської Єдності (ОАЄ).
4. Передумови виникнення права Європейського Союзу. Інституційний механізм Євросоюзу.

## **Тема 12 «Міжнародне гуманітарне право»**

### **Семінарське заняття 10 «Міжнародне гуманітарне право»**

## Питання для обговорення

1. Військовополонені. Інтерновані особи.
2. Режим воєнної окупації: поняття окупації, дія режиму в часі. Управління окупованою територією. Правове становище населення окупованої території. Рух опору на окупованій території.
3. Поняття нейтралітету. Нейтралітет у сухопутній війні. Нейтралітет і воєнні дії на морі й у повітряному просторі.
4. Захист поранених, хворих та осіб, що потерпіли корабельну аварію.

## **Тема 13 «Міжнародне морське право»**

### **Семінарське заняття 11 «Міжнародне морське право»**

## Питання для обговорення

1. Правовий режим відкритого моря. Правовий режим міжнародного морського дна. Замкнені і напівзамкнені моря.
2. Міжнародно-правове регулювання освоєння мінеральних ресурсів глибинного морського дна, правові проблеми судноплавства, іншої господарської діяльності й проведення науково-дослідницьких робіт. Міжнародно-правовий режим наукових досліджень Світового океану.
3. Міжнародні протоки, канали і річки, що використовуються для міжнародного судноплавства.

4. Міжнародні морські організації. Морські судна. Правові проблеми статусу військових кораблів.

## **Тема 14 «Міжнародне повітряне та морське право»**

### **Семінарське заняття 12 «Міжнародне повітряне та морське право»**

Питання для обговорення

1. Поняття й функції міжнародного космічного права.
2. Джерела та головні принципи міжнародного космічного права.
3. Правовий режим космічного простору, небесних тіл і космічних об'єктів.
4. Космічний екіпаж. Правовий статус космонавтів і космічних апаратів.
5. Правові форми співробітництва держав у космосі. Спеціальні правові режими деяких видів космічної діяльності.
6. Міжнародно-правова відповідальність за космічну діяльність.

## **Тема 16 «Міжнародне право прав людини»**

### **Семінарське заняття 13 «Міжнародне право прав людини»**

Питання для обговорення

1. Міжнародні договори, які регулюють захист прав окремих категорій індивідів (жінки, діти, національні меншини). Захист прав людини міжнародними посадовими особами.
2. Основні групи міжнародних документів про захист прав людини.
3. Міжнародні органи із захисту прав людини.
4. Формування стандартів прав людини на регіональному рівні.
5. Європейський Суд з прав людини.
6. Контрольні механізми в рамках ОБСЄ.

## **Тема 18 «Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю»**

### **Семінарське заняття 14 «Міжнародне співробітництво у боротьбі зі злочинністю»**

Питання для обговорення

1. Поняття міжнародного злочину. Міжнародний тероризм.
2. Міжнародні кримінальні судові органи. Нюрнберзький і Токійський військові трибунали. Міжнародні кримінальні трибунали для Югославії і Руанди.
3. Міжнародний кримінальний суд. Міжнародні органи боротьби зі злочинністю. Міжнародна організація кримінальної поліції (Інтерпол).

## **Тема 19 «Міжнародно-правові засоби вирішення міжнародних спорів»**

### **Семінарське заняття 15 «Міжнародно-правові засоби вирішення міжнародних спорів»**

Питання для обговорення

1. Міжнародне правосуддя та історія його становлення й розвитку.
2. Постійна палата міжнародного правосуддя. Міжнародний суд ООН: склад, порядок утворення, компетенція, юрисдикція.

### 3. Сучасна система міжнародних судових установ.